

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

NA KAKŠNEN VEČ KOT
2C "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izrazni obet,
medel in praznikov).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 142 — Štev. 142

NEW YORK, TUESDAY, JULY 22, 1941 TOREK, 22. JULIJA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

NEMCI BOMBARDIRALI MOSKVO

Velika bitka za Smolensk

Columbia Broadcasting radio postaja je prejele sporočilo, da je 200 nemških aeroplanov skušalo napasti Moskvo, toda ruski aeroplani so napad odbili in le nekaj posameznih aeroplanov je dospelo nad mesto, ki je na nekaterih krajih pričelo goreti in je bilo tudi ubitih in ranjenih nekaj oseb. Pri tem napadu so tudi Nemci izgubili sedemnajst aeroplanov.

Včerajšnja poročila iz Moskve naznanjajo, da se bje velikanska bitka okoli Smolenska, o katerem trdijo Nemci, da so ga že zavzeli. Neuradno ruska poročila pa pravijo, da je Smolensk še vedno v ruskih rokah. Isto poročilo tudi pravi, da dejanski boj ni v razdalji 10 milj od mesta.

Vroči boji so v teku tudi okoli Polotska, Nevela in Novograda Volynskega. Nemci tudi priznavajo, da so pri poskusnem zračnem napadu na Leningrad izgubili 19 aeroplanov.

Rusi se trdno drže

Po včerajšnjih poročilih Rusi trdno drže fronto proti vsem slavitim nemškim napadom, zlasti na severni in osrednji fronti. Na južni fronti pa se Rusi strateško umikajo v pripravljene uredbe.

Nemci poročajo o novih uspehih

Nemško vrhovno poveljstvo naznanja, da je opravilo vzhodno od Smolenska močno rusko armado v veliki zagato in da je v teku "uničevalna" bitka. Na jugu potiskajo Nemci Ruse v Ukrajino.

Angleži bombardirajo nemška mesta

Ves dan včeraj in celo noč so angleški aeroplani bombardirali nemška zapadna mesta. V zgodnjem jutru so bila bombardirana mesta Aachen, Kolin in Rotterdam ter razna francoska pristanišča.

Ruska letina pospravljena

V Moskvi je bilo uradno razglašeno, da je bila letošnja ruska letina dosti bolj zgodaj pospravljena kakor prejšnja leta. Ker je bilo mnogo kmetov poklicanih v armado, so njihove žene in hčere vozile traktorje.

LENINGRAD PRED OBLEGANJEM

Uradna poročila, ki prihajajo iz bivše carske prestolnice Leningrad, kažejo žalostno sliko pričakovanja, kaj bo prišlo.

Mestne oblasti so zavarovale muzeje, v katerih so dragocene zbirke umetnin. Kipi okoli bivše carske palače so obdani z jeklenimi stenami. Zgodovinski spomeniki so obdani z vrečami peska.

Vojaki se veščajo skupno s civilnim prebivalstvom po ulicah za obrambo mesta, ki je drugo mesto za Moskvo. Ulice Leningrada so prazne od polnoči pa do štirih jutraj, od požarov.

razum, da se vozijo po ulicah vojaški oddelki.

V tovarnah so mlade delavce nadomestile ženske in starejši ljudje. Zelo so zavarovane stanovanjske hiše, ki so bile premenjene v prave trdnjave.

V zgodnjih jutranjih urah se napotijo mladi dečki in deklice iz mesta ter z okoliških smetij donesajo živčev v mesto.

Prebivalci Moskve, ki jih je nad 4.000.000, še niso okusili strahote vojne ter se zabavajo po gledališčih in kavarnah. Leningrad pa je že oblegan in vsaka hiša, kakor poročajo Rusi, je trdnjava. Mestna vrata so zaprta vsakemu.

PODALJŠANJE VOJAŠKE SLUŽBE

Predsednik Roosevelt je včeraj v svoji poslanici na kongres rekel, da Združenim državam ravno sedaj preti mnogo večja nevarnost, kot pa pred enim letom. Vsled tega je kongresu priporočil, da uveljavi postavo, da bo enoletna vojaška doba podaljšana za nedolžen čas in tako dolgo, dokler deželi preti nevarnost.

Takoj po prejemu predsednikove poslanice se je v senatu vnelo vroča debata. Senator Chandler je predlagal, da senat sprejme predsednikovo priporočilo; senator Wheeler, vodja izolacionistov, je predlagal, da naj bi bilo podaljšanje vojne službe postavljeno na prostovoljno podlago, senator Taft pa je predlagal le delno podaljšanje, dokler niso določene vse tozadavne podrobnosti.

Senat pa je včeraj sklenil, da je predsedniku dovoljeno zaseči vse potrebni vojni material dežele ter je svoj sklep poslal poslanski zbornici.

Narodni obrambni program in farmerji

C. B. Baldwin, Farm Security administrator, je izjavil pred posebnim kongresnim odborom: — Narodni obrambni program je omogočil delo in zaslužek milijonom ljudi, dočim ni prav nič zmanjšal revščine po nekaterih farmarskih okrajih.

Vročina na Zapadu

Vročina, ki je vladala na skrajnem severozapadu, se je preselila v notranjost dežele. Posledica vročine in suše so veliki požari, ki so uničili več tisoč kvadratnih milj žitnega polja in gozda.

Samo po državi Washington divja nad petsto gozdnih požarov.

Vlada naj prevzame Bendix tovarno

Delavski voditelj zatrjuje, da je "Air Associates" v Bendix, N. J., kršila postavo. — Najela je gangsterje, ki naj bi terorizirali organizirane delavce

Loren J. Houser, okrajni ravnatelj zrakoplovne oddelke United Automobile Workers (CIO), je v posebnem pismu pozval predsednika Roosevelta, naj vlada prevzame "Air Associates, Inc." tovarno v Bendix, N. J., ki ima v normalnem času zaposlenih sedemsto delavcev, kateri pa sedaj štrajkajo.

Družba se noče pokriti do ločbam Wagnerjeve delavske postave ter se noče pogajati z organizacijo. Poleg tega je najela in oborožila gangsterje, da izvajajo teror nad organiziranim delavstvom in mu branijo po postavi določeno pravico do stavke.

Pred dvanajstimi dnevi so delavci zaštrajkali in sicer, po Houserjevem zatrdilu, zaradi tega, ker je družba plačevala tako nizke plače kot jih ne plačuje nobena družba, ki je v zvezi z letalsko industrijo.

Po našem mnenju, — pravi Houser, — vlada svoja naročila dobro plača, vsled česar kompaniji ni treba svojih delavcev sramotno nizko plačevati.

Preteča stavka pri Colgate

Colgate Palmolive Peet Co. v Jersey City, N. J. ima velika vladna naročila. Če se v zadnjem hipu ne pojavi kakšna sprememba, bodo delavci zastavali. Tovarna izdeluje tuji glicerini, ki igra veliko vlogo v municijski industriji.

Po stari pogodbi dobe neizplačani delavci po 71 centov na uro, izplačani pa \$1.35. Delavci zahtevajo splošno desetodstotno zvišanje, poldrugo plačo za sobotno ter dvojno plačo za nedeljski overtime. Na leto hočejo imeti osem plačanih praznikov. Zahtevajo tudi priznanje delavske organizacije.

Družba najbrž ne bo ugodi la tem zahtevam, vsled česar bo dva tisoč delavcev zaštrajkalo.

Delavci Curtissove tovarne v Caldwellu so nameravali zaštrajkati, toda po temeljitem posvetovanju je unija Ameriške delavske federacije stavko odgodila, češ, da bi taka akcija ne bila v skladu z narodno obrambo dežele.

Newjerseyski governor Edison je delavcem čestital k njihovem patriotizmu.

Delavstvo proti skrčenju produkcije

Iz Detroita poročajo, da je R. J. Thomas, predsednik CIO United Automobile Workers, prošil predsednika Roosevelta, naj skliče konferenco, pri kateri naj bi se podjetniki in delavci posvetovali glede določene 50 odstotnega skrčenja avtne produkcije.

— Če bi se to res zgodilo, — je rekel Thomas, — bi bilo zelo prizadeto gospodarsko življenje onih mest, v katerih so avtne tovarne. Nihče naj ne misli, da smo proti oboroževanju, resno pa dvomim, da bi bilo tako temeljito skrčenje že zdaj potrebno oziroma priporočljivo. Predno se kaj takega zgodi, je treba zaposliti v vojni industriji vse sedaj počivajoče stroje in nezaposlene delavce.

Vozniki taksijev prete s stavko

V Albany, glavnem mestu newyorške države, so zapretili s stavko vozniki taksijev.

Za šestdeseturni delovni teden zahtevajo petnajst dolarjev redne plače ter dvajset odstotkov od vsega, kar kolektirajo nad trideset dolarjev. Do zdaj so imeli za 72 urni delovni teden le od 9 do 12 dolarjev plače in komisijske.

Proti Johnu L. Lewisu

Izvršilni odbor "Labor's Nonpartisan League" v New Jersey, ki mu načeljuje Carl Holderman, eden vodilnih uradnikov unije tekstilnih delavcev, je naperil ostro resolucijo proti Johnu L. Lewisu, delalnemu predsedniku Lige.

— Mi protestiramo proti deželnemu predsedniku Lige, Johnu L. Lewisu, ker ni že štiri leta sklical nobenega zborovanja. Protestiramo proti njemu zaradi napadov, ki jih vpižarja na predsednika Roosevelta, hoteč ga diskreditirati pri ameriškem delavstvu, ter zahtevamo temeljito reorganizacijo Lige na temelju demokratičnih principov.

Nadaljna zmaga CIO

Narodni odbor za delavske odnose je odobril CIO United Automobile Workers unijo kot izključno zastopnico 400 uslužbenecov Air Associates, Inc., tovarne v Bendix, N. J. Unija je proglasila v četrtek stavko. Odobritev narodnega odbora je temeljila na izidu volitev, pri katerih je CIO unija dobila 206 glasov, dočim je 188 delavcev izjavilo, da nočejo imeti nobene unije.

Bolnišnica bolj varna nego dom

V Raleigh, N. C., leži v bolnišnici Sherman Jones in vsakemu zatrjuje, da je bolnišnica bolj varna nego dom. — Kdo ve, kaj bi bilo z menoj, če bi ostal doma? — pravi. — Štiri ure po tistem, ko so me prepekljali sem, je ogromen truck zavozil v mojo hišo in sicer s tako silo, da je vrglo mojo posteljo skozi nasprotno steno.

OZNAČBA V DELA NEMCEM DO STI SKRBI

Churchillova označba "V" za zmago je našla odmev skoro v vseh deželah, ki jih je podjarmil Hitler. Zastopniki mnogih zaslužjenih držav so se sestali v Londonu in so se zavzeli za "V" vojno.

N. E. Newsome, oznanjevalec angleške radio postaje, je rekel, da se geslo "V" naglo širi po celi Evropi in da se s propagando nabira "V" armada, ki bo štela 100.000.000 mož in ji bo dano ob pravem času znamenje in povelje, da vdari na Nemčijo.

Propaganda "V" se širi po Morskega brzogajni pisavi in je znak za "V" tri peki in ena črta. V glazbi pa so vzeli za simbol Beethovenovo 5. simfonijo, ki se prične s tremi kratkimi notami in eno dolgo.

Angleški informacijski minister bo vpeljal poseben "V" urad, ki bo vodil "V" propagando po celim svetu.

Belgijski begunci v Angliji so včeraj obhajali dan belgijske neodvisnosti in so na rokavi nosili črko "V". Angleški vnanji minister A. Eden je ob tej priliki v svojem govoru po radio zagotovil Belgijcem, da se bliža dan osvobodjenja in da ni več daleč.

Ministrski predsednik belgijske vlade v izgnanstvu Hubert Pierlot je na zborovanju rekel: "Tako gotovo, kot smo doživeli poraz, gremo nasproti zmagi! Zberimo se zopet 21. julija, 1942 — kje?"

In iz množice poslušalcev je zaorilo: "V Bruslju!" Na Češkem so se na Churchillov poziv za "V" propagando po plotovih in zidovih pojavili napis "ne dam se" in vsepovsod se je pričela velika sabotaža.

Po pariških ulicah je mogoče vsepovsod videti črko "V" in v enem dnevu je zaradi tega prišlo pred sodišče 6.200 ljudi.

Velik "V" je napisan na največjem hotelu v Nimesu v Franciji in na vratih nemškega vrhovnega poveljstva v Rouenu. Francoski kmetje napišejo "V" na svojo dlan, nato pa jo pritisnejo na hrbet kakšnega nemškega vojaka.

Včeraj zvečer je bilo po radio poročano, da je razlečala v Pragi velika municijska tovarna.

Na Švedskem je razlečel vagon smodnika, ki je uničil še nadaljnje železniške vagonne.

V Italiji je izšla iz tira lokomotiva, ki je potegnila s seboj več osebnih vagonov, napolnjenih z italjanskimi delavci, namenjenimi v Nemčijo. Stevilo njih je bilo ubitih in dosti poškodovanih.

Vse te neizgode pripisujejo demoralizacijski kampanji pod označbo črke "V".

Obsedno stanje v Boliviji

Po čakalnicah argentinskega parlamenta v Buenos Aires v Argentini se je razširila govorica, da je predsednik Bolivi-

SEN. WHEELER SPET OČITA IN OBSOJA

Znani izolacionist se je spravil na vnanje-politične svetovalce predsednika Roosevelta. — Po njegovem mnenju bi jih volilci v domačih mestih ne izvoli niti za konjederce.

Znani ameriški izolacionist, senator Wheeler iz Montane, je zatrjeval, da vodi predsednik Roosevelt vnanjo politiko Združenih držav po nasvetih tajnikov Knoxa, Stimsona in Ickesa, mezdno-urnega administratorja Harryja Hopkinsa in sodnika najvišjega sodišča, Felixa Frankfurterja. Rekel je tudi, da se velik del ameriškega javnega mnenja ne strinja z Rooseveltovim početjem.

Kot znano, je predsednik nedavno omenil, da ne bo vboče nikdar prej povedal, kam namerava poslati ameriško vojsko, ker bi Wheeler to takoj raztrgal vsemu svetu.

Senator je odvrnil: — Naj mi pa še dovoli raztrgati svetu, da predsednik drži svojo besedo in da naš ne uvaja v vojno.

O dozdavnih predsednikovih svetovalcih je dejal Wheeler časnikiarjem: — Knox, Stimson, Ickes, Hopkins, Frankfurter — ta prikurjena družba določa vnanjo politiko 130 milijonskega ameriškega naroda.

MORNARJI TORPEDIRANEGA PARNIKA

V Ottawo v Kanadi so dospeli štirje mornarji, ki so pripovedovali o trpljenju, ki so ga morali prestati, ko je bil njihov tovorni parnik torpediran v bližini Islandije in so nato 12 dni v rešilnem čolnu tavalili po morju.

Dva mornarja, ki se sedaj nahajata v neki kanadski bolnišnici, Alex Navarro in Ernest Elford iz New York, sta izgubila noge, Carlu Pedersonu iz Newarka, N. J., so morali amputirati nogo; četrti mornar, ki je Kanadčan, pa je tudi izgubil eno nogo.

Velikonočno nedeljo so vsi štirje mornarji s sedmimi drugimi splezali v rešilni čoln, ko

Predsednik poslušal nasvete ljudi, katerih bi volilci v domačih krajih ne izvolili niti za konjederce. Navzle temu pa določajo, zaeno z Winstonom Churchillom in s kraljevskimi begunci našo vnanjo politiko.

— Če bodo ti ljudje še nadalje omalovaževali javno mnenje, — je dostavil Wheeler, — ne bo treba več vprašati, če naj rešimo demokracijo v Evropi in Aziji, pač pa, če jo moremo rešiti v tej deželi.

Wheeler je prav posebno nastopil proti Hopkinsovi izjavi, — da boo Združene države že poskrbele, da bodo dobila vojni material Anglija in da bo vojni material poslan v vse kraje sveta, kjer se demokracije bore proti Hitlerju.

— Gospod Hopkins najbrž ne pozna razpoloženja v Združenih državah, — je dostavil Wheeler, — kajti če bi ga poznal, bi ne rekel, kaj takega. Anglija in druge države se bodo presneto opekile, če se bodo zanesle na Hopkinsove obljube.

je torpedo nemške podmornice zadela parnik. Njihov čoln je rešila neka ladja in jih prepeljala na Islandijo, kjer so jih zdravili v bolnišnici.

Aeroplani so iskali še tri ostale rešilne čolne potopljenega parnika. Najden je bil en čoln, v katerem pa so bili izmed 14 mornarjev samo še trije, od katerih pa je eden umrl, ko je bil pripeljan na Islandijo. Našli so zatem še en čoln, toda prepozno, kajti mrtvi so bili vsi. Četrtega čolna pa sploh niso našli.

Štirje rešeni mornarji so bili nad 2 meseca v bolnišnici na Islandiji, slednji pa so jih prepeljali v Kanado, kjer se še sedaj nahajajo v bolnišnici.

POMANJKANJA GAZOLINA

Notranji tajnik priporoča avtomobilistom prostovoljno omejitev. — Državam ob atlantski obali preti resno pomanjkanje.

Notranji tajnik Ickes je pozval prebivalstvo goste naseljenih vzhodnih držav, naj zmanjša porabo gazolina za eno tretino. Če tega avtomobilisti ne bodo hoteli prostovoljno storiti, bo gazolin racioniran, to se pravi, da ga bo dobil vsak od časa do časa le gotovo mero.

Domorodna dolžnost slehernega prebivalca, — je rekel, — je vpoštovati pomanjkanje petrolejskih izdelkov. Avtomobilisti naj znižajo naglico ter naj se jih več vozi v enem avtomobilu. Ljudje, ki žive v istem okraju ter imajo

isti opravke oziroma delo, naj se sporazumejo ter naj se vozijo danes v tem, jutri pa v enem avtomobilu.

Z obali Mehškega zaliva prihaja čedalje manj petrolejskih produktov na Atlantsko obal. Pošiljatelj se bodo še zmanjšale, ker ni dovolj tankerjev na razpolago. Novi tankerji bodo zgrajeni šele leta 1942.

Države, ki naj omeje porabo gazolina za trideset odstotkov, so naslednje:

Maine, Vermont, New Hampshire, Massachusetts, Connecticut, Rhode Island, New York, Pennsylvania, New Jersey, Maryland, Delaware, Virginia, North Carolina, South Carolina, Georgia, Florida ter District of Columbia.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenian Publishing Company, (A Corporation).
Frank Baker, President; J. Lapina, Sec. - Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$4. - Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list na Ameriko in Kanado \$6.-; na pol leta \$3.-; za tuzi leta \$1.50. - Za New York na celo leto \$7.-; na pol leta \$3.50. Za inostranstvo na celo leto \$7.-; na pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 5-1243

VOJNA Z RUSIJO

Velika in zgodovinsko pomembna vojna nacijeke države proti Rusiji traja zdaj že peti teden. Oficielna poročila, prihajajoča z obeh strani, so zelo pomanjkljiva in površna. Nasproti se pač zavedata, da bi ne bilo priporočljivo podati jasno sliko o položaju, ker bi jima bilo to v večjo škodo kot pa v korist. Lahko se reče, da je bila o vsaki doseženi vojni javnost bolj poučena kot je o tej.

Nacijske armade so nedvomno imele precejšnje začetne uspehe. Zaposlene so na dva tisoč milj dolgi fronti — od severnega Ledenege morja preko Finskega zaliva do Črnega morja.

Hitler je nedvomno sklenil v dvojnem oziru izboljšati ves svoj strateški položaj v Evropi. Najprej bo skušal uničiti vso organizirano silo zapadno od uralskega gorovja, nato si bo pa skušal zagotoviti za lastno porabo bogate ruske poljske in industrijske zaklade. Obe nalogi sta ogromni. Če se mu po sreči prvo izvesti, ni še s tem rečeno, da bo imel z drugo uspeh.

Ob izbruhu sovražnosti je imela Rusija na svoji zapadni fronti od 100 do 130 divizij, to je dva do dva in pol milijona vojakov. Imela je tudi okrog 5000 letal ter 5000 do 10,000 tankov.

Če se sme verjeti nemškimi poročili, je Hitler v prvih treh tednih napravil milijon ruskih vojakov nesposobnih za boj, to se pravi, da jih je ubil, usmrtil ali ranil. V strahoviti bitki pri Bialjstoku in Minsku sta bili baže popolnoma uničeni dve ruski armadi. Resničnost teh poročil je težko dognati, lahko se pa reče, da so precej pretirana, četudi se je bil pri Bialjstoku za Ruse neugodno končala ter se je moralo središče ruske fronte umakniti. Neverjetno je, da bi bilo v treh tednih izgubljenih milijon mož, štirideset letal in štirideset tankov, kar je skoro polovica ruske armadne sile. Če bi bile te številke resnične, bi bila vojna že odločena. Nobena armada na svetu ne more v prvih treh tednih toliko izgubiti, nato pa po enem tednu vprizoriti nov napad s prejšnjo svežostjo in prejšnjo silo. Sedanja vojna ob Stalinski fronti jasno dokazuje, da Hitlerjevimi poročili o sovražnikovi izgubi ni verjeti.

Pridobivanje časa ter počasno in redno umikanje je za Rusijo največje važnosti. Zanj je nazadnje strateškega pomena, če vzdrži na Stalinski, Donski ali Uralski črti. Za Rusijo je važno, da sploh obdrži armado ter prepreči vse poskuse obkrožitve. Rusi se lahko daleč umaknejo, kajti Rusija je skoro neizmerna. Edinole odločilni bitki se morajo izogniti. Če se jim posreči reden umik za Volgo ali celo za Ural, so s tem silno dosti dosegli. Če bo do meseca oktobra sploh se kakšna vzhodna fronta, se bo vojna zavlekla v prihodnje leto. Tekom ruske zime ne bodo Nemci v vojaškem pogledu dosti opravili. Vzhodna fronta leta 1942 bi bila pa za nove zaveznike Anglije in Rusije zelo ugodnega pomena.

Zaenkrat je vse še na tehtnici. Če vzdrži glavna ruska sila še dva ali tri mesece, se odpirajo nove možnosti, med njimi tudi možnost za pomoč.

Pomisli! Je namreč treba, da Rusija tudi v Sibiriji ni brez vojske. Ob reki Amur in v območjih provincen sta dve veliki ruski armadi, ki ju veže z zapadno železnico. Armadi imata najmanj po 900 tisoč mož.

Četudi izgube Rusi Moskvo, jim je mogoče s pomočjo teh dveh armad osnovati novo fronto pri Irkutsku, Omsku in Kausanu ali kje drugje.

Ako se vojna proti Rusiji zavleče do prihodnje pomladi, bo postala še ena dežela velikega strateškega pomena. Ta dežela je Perzija.

Pradavno perzijsko rusko mostišče se imenuje danes Iran ter je spoini člen z angleškimi Bliznjimi iztoki, med Sibirijo, Irakom in ruskimi kavkaskimi provincami, ki imajo ogromne zaklade olja. To so važne spojne črte, ki bodo igrale še veliko vlogo.

Stalina in Churchilla veže pogodba, da pod nobenim pogojem ne bosta sklepala separatnega mira. S tem se odpirajo nove možnosti bodoče vojne. Nova fronta se pojavlja na obzorju. Borba se ne bo vršila le za Evropo, Afriko in za nadvlado nad Atlantikom. Mogoče se bo vnela tudi vojna za Azijo.

ČITATELJI! — Ostalo nam je še nekaj Blaznikovih Pratik za leto 1941. Ker je že sredi let a in bi šle v popolno izgubo, smo pripravili jih čitateljem poslati, ako pošljejo nam deset centov v znakih za pokritje pošilnine in pošiljalnih stroškov. — Knjigarna "Glasa Naroda"

Vršac našega Olimpa

Dne 8. februarja je poteklo dvindeseto leto, kar je v prenehalo biti srce velikemu sinu slovenske zemlje, dr. Francetu Presernu. Ob osmih zjutraj se mu je utnilo pozemsko življenje in prestopil je pragonstranske poljane, kjer ni trpljenja ne bolesti. Kakor je bil v življenju vder in prepoln pesniškega duha, tako je bil v poslednjih dneh bolezni bešen in ubog. Skromno se je poslovi od življenja, nam je pa zapustil drobno, a dragoceno knjižico — polno čepih in čustveno vezanih misli. Vsaka stran te knjižice je pisana s srčno toplino Francetovega srca; venomer so njegove besede polne svežine in pristno lepe; čim večkrat jih prebiramo, tem lepše so nam. Čista umetnina.

Ne pred njim in ne za njim ni doživel slovenski poet toliko knjižnih izdaj svojih pisanih misli, kakor Francet Preseren. To nam nazorno dokazuje izdaja njegovih Poezij v najraznovrstnejši zasnovah izdajateljcev; od krasotno ilustriranih pisanih, pa do majcenih oblik pe-trih lističev.

Kakor so nam postale njegove pesnitve drage in nena-dosteljive, tako drag in ljub nam je postal pesnik sam. Žal — ni nam ohranjena prav nobena podoba, ki bi ga nam kazala takega, kakšen je bil v resnici. Znamo sta doslej le dve upodobitvi, ki naj bi predstavljali njegovo obliko.

Prvo je delo slikarja Goldensteina, ki je podoba naslikal po spominu nekaj let po pesnikovi smrti s precej zarisanimi anatomskimi pogreški; druga naj bi bila po gotovih osebnih pesnikovi znanih izpričanih in dokazani lanna risba; portret

ki predstavlja bidermajerskega mladeniča, katerega je v profilu prav večje skiciral pesnikov prijatelj, znani likar — portretist Matevž Langus. Pred leti se je tudi še utnil žarek upanja, da se bo našla fotografija, ko se je dal Preseren fotografirati s svojim nekdajšnjim učencem, poznejšim pesnikom Anastazijem Grunom. Slika pa se ni našla in upanje je utonilo v pozabji.

Čim močnejše korenike dobiva deblo Presernove besede v srohi slovenskega naroda, tem krepkeje valovi pri naših likovniških zanimanju za nove zamiselske Presernovega lika.

Poleg že omenjenih podob Franceta Preserna so se nam ohranili tudi prav skrbni in zanimivi zapiski o pesnikovi zunanjosti lica in postave. Prav na podlagi teh pripombekov so nam ustvarili v teku desetletij že različni slovenski umetniki več ali manj posrečene like mojstra slovenske besede.

Prav gotovo je dosedaj najbolje napravljena upodobitev našega poeta ta, ki jo je ustvaril v vseh podrobnostih in z vsem svojim mojstrskim znanjem nas največji kipar, pokojni Alojz Gangl. Ganglova upodobitev našega Olimpijca je dosedaj nenadajljiva in kdorkoli pogleda ta lik, mora čutiti, da je to tisti Preseren, ki nam veje tako prisrčno z vsem svojim gorečim srcem iz nesmrtnih stihov svojega čudovitega "Sonetnega venca".

Znamo mi je, da kipar Gangl poleg vseh virov, ki so mu bili dotedaj na razpolago, uporabljal za model svojgo iskreno prijateljico, Presernovo hčerko Ernestino Jelovškovo.

Pred letom mu je prišlo na um, da ustvarja naš častitljivi mojster Ferdo Vesel novo podobo Preserna. Zakaj ne bi povedal — bil sem presenečen, ko sem ugledal pred dnevi njegovo Presernovo upodobitev.

Kaj naj zapišem o Veselovem Presernu? Je zelo zanimivo. Vzor in predloga pa mu je bila Goldensteinova zamisel; kar je ta anatomsko pogrešil in trdo zarisal, je Vesel ublažil, ubeljeni pa vdihnil svoji podobi resnično življenje. Pesnika je upodobil Vesel z nežnimi in slikovitimi barvnimi odtenki svojega mojstrskega čopla. Dvignil je podobo v značilni tehniki svojih zadnjih let, po kateri takoj spoznaš našega mojstra, čeprav bi umetnine ne signiral — v višini in širini.

Edino, kar mi je na Goldensteinovi upodobitvi Preserna zelo všeč, je dobro komponirane silhuete risbe pesnikovega lika v prostoru. Vesel se tega ni držal — mislim, da se bi v kvar.

Brez dvoma pa je ta Veselova umetnina topla počastitev našega pesnika in dragocen doprinese k Presernovi ikonografiji. Pripranim sem, da bo dobila tudi ta Veselova podoba kaj kmalu svojega ljubitelja, ki mu bo krasila steno doma v veselje. Ferdu Veselju bo prinesla to radost, Presernu pa bo v čast in slavo.

SMRT V MILJACKI.

Nedavno so pasanti čez most preko Miljacke v Sarajevu opazili slovensko truplo v strugi. Policijska komisija, ki je prihitela na mesto, je v utopljenem spoznala inspektorja direktorje državnih železnic Izidorja Hochfelda iz Sarajeva. Preiskava je ugotovila, da se je pokojnik prejšnjo noč dolgo zabaval v družbi dveh prijateljev in neke dame. Okrog 3. zjutraj pa se je dobro volje poslovil in odšel proti domu. Vse kaže, da je grede omahnil z brega v strugo in utonil.

LJUDSKA KUCHARICA

Nejnovjša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

MOKA IZ ZMBRZENEGA KROMPIRJA

Krompirjeva moka je posebnostna dobra in primerna za prileganje raznih močnatih jedi in sladice. Napravimo jo lahko doma takrat, ko je krompir zrel in najbolj očen. Malokatera gospodinja ve, da je krompir, ki je pozimi zmrazil, posebno dober za izdelavo krompirjeve moke. Krompir treba prenesti v zmerno tople, nikoli ne v gorak prostor, da se odtaja. Potem ga v hladni vodi operi in olup ter ga na strgalniku nastiraj v večjo skledo, ki naj bo do polovice napolnjena s hladno vodo. Ko je nastirgan ves krompir, dolij se vode, da jo bo dvakrat več kakor nastirgan krompirjeve kaše. Premešaj dobro in tako naj stoji na zmerni hladnem prostoru preko noči. Potem z rokami premeščaj vso kašo; med nenehnim mešanjem jo nato precedi skozi sito. Ko sede gošča na dno, kar traja par ur, odlij čisto vodo, prilij sveže vode in zopet mešaj in meščaj s čistimi rokami, nakar kakor prikrat počakaj da se napravi na dnu usedlina krompirjeve moke, da potem čisto vodo zopet odliješ. Tako je treba usedlino, t. j. moko, vedno na novo s svežimi vodami izpirati a vmes vsakokrat počakati, da zopet sede na dno. Ko je moka popolnoma bela, odlij zadnjikrat vodo, odloči usedlino od skled in jo zloži na mračan čist papir ali na gosto kupo ter pusti, da se na toplem mestu, kjer ni prahu, moka dobro posuši. Docela suho moko stoli v možnarju, presej jo in spravi v vrečico.

ERITREJA IN ABESINIJA

Prodiranje britanskih čet iz Sudana v Eritrejo je osredotočilo svetovno pozornost na ta del italijanske kolonialne posesti. Eritreja je podolgovat pas ozemlja, razpostranjenega se vzdolž zapadne obale Rdečega morja od morske ožine Bab-el Mandeb do meje egiptskega Sudana. Italija se je bila polastila leta 1893 najprej južnega dela, ki se imenuje Asab, 16 let kasneje pa je zavzela še Masavo ter združila oba dela v enotno upravno področje pod imenom Eritreja. To ozemlje ki je v svojem južnem delu le ozek obalni pas, je na severu nekoliko razširjeno v smeri proti Abesiniji, oba dela skupaj merita 120.000 kvadratnih kilometrov.

Po zasedbi teh pokrajin je Italija sklenila z anglo-egiptskim Stalnom, Abesinijo in Francijo, ki so mejile na novo posest, posebne pogodbe, da si je s tem zagotovila njih priznanje in utrdila mednarodno politični položaj nove kolonije. Ko je izbruhnila abesinska vojna, so se italijanske čete poslužile Eritreje kot oporišča in izhodišča za svoja prodiranja v cesarstvo Abesinije. Prodrali so iz Masave preko Asturac na Agordat ter odod prekoračile abesinsko mejo pri Adigratu in Adni. Druga italijanska operacijska vojna pa je prodirala z juga na sever iz italijanske Somalije.

Danes so Angličji tisti, ki so prevzeli iniciativo in njihov pohod iz anglo-egiptskega Sudana ima tri strateške pravice. Britanci so zavzeli že vse ozemlje vzdolž železnice Agordat-Masava. Za Britance je to zelo važno, da si je osvojila Eritrejo ker s tem si zagotovili popolno varnost prehoda skozi morsko ožino Bab-el-Mandeb ter zaščitili tudi Aden, ki je bil že nekočkrat napaden po italijanskem letstvu.

INCIDENT V FRANCIJI

Neki pripadnik nemške vojaške sile je bil pri izvrševanju svoje službe v Bordeauxu napaden od civilistov. Nemške vojaške oblasti so zaradi tega naložile mestu dva milijona frankov globe, ki so jo morali plačati vsi prebivalci Bordeauxa. Poleg tega je moralo mesto položiti kavejo štirih milijonov frankov kot jamstvo, da se takšen primer ne bo nikdar več ponovil.

Peter Zgaga

Sinovi in očetje.

Stroga mati zaradi svojega petnajstletnega sina, ko ji hoče nekaj prikriti. Ves je zarde in v zadregu.

— Pokaži, kaj imaš! Takoj pokaži!

Nadebni sin misli, da se bo sramu v zemljo vdrl.

— Pokaži, pravim! — sihi mati, — če ne...

Naposled izvleče sin iz žepa drobno knjižico, polno splošnih šal in nespodobnih slik.

— Sveti Bóg! — se zgrabi pobožna mati za glavo, — kam je prišel svet! Kje si dobil ti-sto grdobijo? Daj sem, da bom vrgla v ogenj. V soboto pa k spovedi, boš že videl, kaj ti bo gospod povedel. Kje si dobil? Povej, kdo ti je dal.

— Med očetovimi papirji sem brskal; pa sem našel, bral pa nisem...

— Joj, da more biti stari tako neumen, da vlačijo tako pohujšljivost v hišo! Mu jih bom že napela... takih še ni slišal.

Minejo leta Mine pet, deset let.

Sin doraste v čvrstega mladeniča. Dekleta ima in na ženitev se pripravlja. Oče in mati se postarata. Navzlic letom je oče še vedno precej vihrav, mati pa še bolj pobožna in moralna kot je bila kdaj prej.

Nekoga večera stopi v njegovo sobo in opazi, da ji skuša nekaj prikriti.

— Kaj skrivaš? — ga nahruli. — Pokaži! Takoj pokaži!

Mož, ki je že osivel in precej sklonjen, stoji pred njo v zadregu kakor desetletni paglavček. Nasilno mu seže v žep in privleče iz njega dve fotografiji, saj si lahko mislite, kakšnih.

— Da te le sram ni, stari! Na smrt ti misli in na pokoro, ne pa na take neumnosti. Kje si dobil to grdobijo? Povej, kje si dobil.

Mož kajame sapo in reče skesano: — Preje sem po sinovih papirjih nekaj iskal, pa mi je slučajno prišlo v roko. Sezgati sem hotel, pa si me prehitela...

Bolje bi bilo

Ameriški listi in magazini objavljajo razne ugankke, ki naj bi jih bralci skušali pravilno rešiti. Nekatere so precej težke in zavite, druge spet otročje preproste.

Dvotednik "Look" ima celo stran, svojevrstnih ugank. Zgoraj je slika brez podpis, spodaj pa štirje namigi, kaj naj slika pomeni oziroma koga predstavlja.

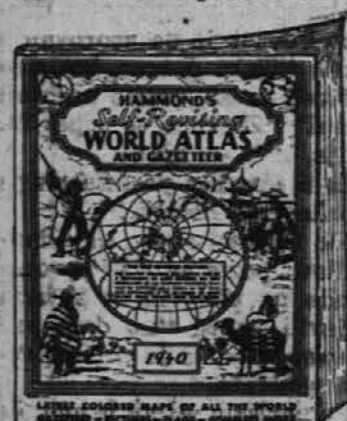
Pogled mi je obstal na sliki črnobradatega moža s trobico na čeladi na glavi. Kdo je ta mož? Odgovor je lahak, vsak otrok ga pozna: Haile Sellasie, kateremu je bil pred leti ugrabil Mussolini afriško cesarstvo. Pod sliko je pa vprašanje: — Komu vlada ta mož? Mavrom, Vzhodnoindijscem, Abesincem, Hrvatim?

Za Hrvate je precejšnja degradacija, ker jih je ugankar pomešal med Mavre, Vzhodnoindijsce in Abesince.

Neoziraje se na to, bi pa skoro prisegel, da bi bili Hrvatje visokotraj bolj zadovoljni, če bi jim vladal namesto Pavelića in Spoletskega vojvode — Haile Sellasie.

IMATE ŽE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu državljanu dnevni vest potrebna ta priročni ATLAS, ki ga posilimo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9 1/2 x 14 1/2 inčev
48 velikih strani;
52 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in svetovnih vodilnih držav;
45 svetovnih slik popolnoma o-mačanih;
Zanimivi svetovni dogodki.
Najnovjši zemljevidi kaže cel svet in tudi:
RAZDELITEV POLJSKE MED NEMČIJO IN RUSIJO
ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIJE
PRIKLJUČITEV ČERHOSLOV-SKE K NEMČIJI
NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 35 centov

Poslajte svoto v znakih po 3 os. po 2 centa.

Posebnost:

HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVLJA
KUPON, ki ga dobite s atlasom in ko ga izpolnite in pošljete v naša letišča zemljevidov, vam dal pravico, da dobite dodatne zemljevide s novimi mejami vojaških sil za državo, kakor bodo premisljene po sedanjih vojni.

Naročite Atlas pri:
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Najboljši prijatelj v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA PODPORNJA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 52,000
PREMOZENJE: \$6,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNP

Glavni stan:
2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Kratka Dnevna Zgodba

A. P. ČEHOV

Debelinko in Suhec

Na peronu Nikolajevske železnice sta se srečala prijatelja; eden debel, drugi mršav. Debelinko je pravkar prišel na peronu in njegove ustnice, ki so bile še masne, so se svetile kot sveče v tami. Vse je dihal po fleur d'orange. Suhec je pravkar stopil iz vagona. Bil je ves obložen s kovčgi, zavoji in skatami. Dihal je po kavi. Izza njegovega ramena je kukala suha ženica z belimi podbradkom — njegova žena in dolg gimnazist s pripetimi čmi — njegov sin.

"Porfirij!" je vzkliknil Debelinko, ko je bil zagledal suhca. "Ti si to! Golobček moj!"

Koliko zim, koliko let! "Mili moj," je začel suhec. "Glej, ne da bi si bil mislil! Glej, kakšno presenečenje! Nu, pa dobro se me ogledaj! Prav takšen lepoteč. kakršen sem bil. Ah, moj bože! Nu, a kaj ti? Oženjen? Jaz sem že oženjen, kakor vidiš. To je moja žena Luiza, rojena Vanzenbach — luteranka — a to je moj sin Natanael, učenec tretjega razreda. Natanael je moj prijatelj, v gimnazijo sva hodila skupaj."

Natanael je malo pomislil in se odkril.

"V gimnazijo sva hodila skupaj," je nadaljeval suhec, "se

še spominjaš, kako so ti pravili? Pravili so ti Herostrot, ker si s cigareto prežgal kazenjsko knjigo, meni pa Efinat, ker sem rad tožil. Hahaha, kakšni otroci smo bili! Ne boj se Natanael! Stopi bliže k njemu. — In to je moja žena, rojena Vanzenbach — luteranka."

Natanael se je zamislil in se skril za očeta. Hrbet.

"Nu, kako živiš, prijatelj?" je vprašal debeli in navdušeno pogledal prijatelja. "Kje si v službi? Ali si že doslužil?"

"Služim, mili moj! Že drugo leto sem kolegijski asessor in Stanislava imam. Plača je majhna — nu, bog z njo! Žena poučuje glasbo, jaz pa privatno izdelujem lesene doze za cigarete. Odične doze. Po rublju jih prodajam. Če pa kdo vzame deset ali več kosov, ta ima razumno popust. Prebijamo se nekako. Veš, bil sem

"Nu, dovolj!" se je namušil Debelinko. "Čemu ta ton! Mladostna prijateljstva — in čemu zdaj ta podrejenosti?"

"Prosim vas. — Kaj vi," se je zahihital suhec in se še bolj naježil. "Dobro! Jazva naklonjenost vaše prevzvišenosti — je kakor pozivljajoča vraga — Tole, vaša prevzvišenost je moj sin Natanael — žena Luiza, luteranka, nekako..."

Debelinko, kakor da je hotel nekaj odvrniti a lice suhca je izražalo toliko spošljivosti, sladkobe in kisle vdanoosti, da se je tajni svetnik obrnil stran in podal suhca roko v slovo.

Suhec mu je stisnil tri prste, se poklonil z vso dolgo postavo, se zahihital kakor Kitajec. "Hihihi". Žena se je nasmejala. Natanael je udaril z nogo in se odkril. Vsi trije so bili prijetno presenečeni.

Koliko stane vojna

Živimo v času, ko se širom sveta trošijo dnevno milijarde za nabavo vseh novih vrst in zalog raznovrstnega vojnega materiala. Stevilke, ki jih čita povprečni čitatelj o izdatkih za vojno v različnih državah, postajajo že astronomske. Razlikujejo se od njih samo po tem, da niso daleč tako točne, ker krije vsaka država kot svojo državno tajnost pravi iznos svojih izdatkov za vojne namene ter redno objavlja manjše številke in vsote, kakor pa jih je dejansko potrošila.

Na podlagi znanih podatkov pa je mogoče ugotoviti stroške za vzdrževanje vojske milijonov mož, kot jo lahko postavijo država z 10 milijoni prebivalcev, ki lahko mobilizira po sedanjih računih kakih 10 odstotkov prebivalstva. Po veljavnih taktičnih in vojniških normah bi bilo od teh milijonov mož formiranih kakih 500.000 v 20 operativnih divizijah. O dtega bi bili najbrže 2 motorizirani. Ostalih 500.000 mož bi bilo formiranih izven sestave operativnih divizij v zračni vojski, v težki in protiletalski artileriji, v konjenici in raznih tehničnih, pomožnih in nebojskih enotah.

Za vzdrževanje vse te vojske je treba pripraviti že v miru dobi rezervno hrano, vso bojno opremo in streliva najmanj za 100 dni vojne. Pri milijonski vojski je treba pripraviti že v miru vsaj milijon uniform s pripadajočo bojno opremo in sto milijonov obrokov dnevne hrane. Mirne duše lahko računamo, da stane dnevni obrok hrane za vojaka 10 din. Oprema za vojaka (zimski uniforma, perilo, čevlji, nahrbtnik, krušna torba, plinska maska, lopata itd.) stane najmanj 3000 din. Na podlagi tega je treba izdati pri milijonski armadi že v miru za rezervno hrano najmanj 1 milijardo, za opremo pa 3 milijarde dinarjev.

Po oborožitvi je treba računati, da mora biti pri milijonski vojski pripravljenih najmanj 500.000 pušk. Za vsako puško je treba že v miru pripraviti vsaj 1000 nabojev, ker se računa povprečna poraba 10 strelkov na dan za vojaka. Vsaka divizija ima v svojem sestavu okoli 250 strojnje in okoli 750 strojnih pušk. V miru je treba pripraviti za vsako avtomatsko orožje povprečno po 5000 strelkov rezerve. Za strojnje po 10 tisoč patron. In za strojne puške vsaj po 3000. V sestavu vsake operativne divizije je danes okoli 125 topov vseh kalibrov. Tudi za topove je treba imeti že v miru rezervno municijo in sicer do 500 strelkov, pri težjih kalibrih in havbicah, pri poljskih topovih pa do 1500, pri protiletalskih topovih 3000, pri protitankovskih in 37 mm pa 4000 strelkov.

Glede števila letal prve linije s katerimi mora razpolagati armada milijon mož na prvi dan vojnih operacij, so mnenja zelo deljena. Potrebno pa je najmanj 800 letal prve linije, in kakih 1600 letal za vzdrževanje zvez in za pouk novih pilotov. Za vsako letalo prve linije je treba pripraviti že v miru 500 bomb raznega kalibra in dejstva, kot so velike, srednje in lahke eksplozivne in zažigalne bombe.

Število motornih vozil pri milijonski vojski se ravna po tem, s kakšnimi prometnimi zvezami razpolaga država in koliko so njene rezerve, odnosno viri pogonskega materiala. Vojske, ki imajo ofenzivne cilje, imajo dosti večje število mehaničnih vozil, predvsem tankov in oklopnih avtomobilov, kakor pa vojske, ki hočejo operirati predvsem v defenzivnih operacijah. Lahko pa se

Pri vsem tem nismo jemali v poštev opremo ostalih redov vojske, kot so inženjerji, sanitetska stroka, vojna mornarica itd. Prav tako nismo računali potrebne zaloge kuriva in nadomestnih delov za letalstvo in motorizirane enote. Lahko pa računamo, da znašajo stroški za te posebne stroke vsaj 25 odstotkov prej izračunane vsote. K temu moramo priravnati še 4 milijarde stroškov za opremo in rezervno hrano, tako da znašajo skupni stroški za vojsko milijon mož, ki je pripravljena za 100 dni vojne ob izbrani sovražnosti, vsaj 25 milijard dinarjev.

Pojavlja se v zvezi s tem vprašanje koliko stane državo z milijon vojaki eno leto vojne. Po prej objavljenih podatkih znašajo stroški za prehrano milijon vojakov tetom ene

Nadaljevanje na 4. strani.

SLOVENSKE KNJIGE

LEPA KNJIGA je kulturna poslanka; odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji srce... (Finčgar)

AGITATOR

Spisal Janko Kersnik (99 strani.) Janko Kersnik je poleg Jurčiča najbolj znan in priljubljen slovenski pisatelj, kar jih je živel v drugi polovici devetnajstega stoletja. Njegovega "Agitatorja" bo sleherni čital z užitkom.

Cena \$1.—

GREŠNIK LENART

Spisal Ivan Canliar. (114 strani.) Ena najboljših del našega pisatelja, v katerem se predstavlja kot izbrani poznavalec otroške duše.

Cena \$1.—

IDIOT

Spisal F. M. Dostojevski. TRI KNJIGE — NAD 600 str. Krasen roman enega najboljših ruskih pisateljev. — Opis mladeniča, ki je hotel že v najbolj rani mladosti nagnenja k nenormalnosti. Opis je živahen in ne utruja kot nekateri drugi romani Dostojevskoga.

Cena \$2.25

KAKO SEM SE JAZ LIKAL

Spisal Jakob Alčevič. TRI KNJIGE po 150, 150 in 114 strani. Pisatelj nam v teh treh knjigah opisuje usodo in življenje kmetijskega fanta, ki so ga starši poslali v šole, kjer se je vzdrževal s lastnimi sredstvi ter zdaj lažje, zdaj težje, lezel od šole do šole ter si slednje priboril v življenju mesto, po katerem je stremel. Knjige so pisane živahno. Ob čitanju se bo moral čitatelj večkrat od srca nasmejati.

Cena \$1.50

VSI TRILE \$1.50

LISTKI

Spisal Kavar Mleka. (144 strani.)

Cena 70c

MALENKOSTI

Spisal Ivan Albreht. (120 strani.)

Cena 75c

MARKO SENJANIN — SLOVENSKI ROBINSON

Cena 75c

MILIJONAR BREZ DENARJA

Spisal Phillips Oppenheim. (92 strani.) Do skrajnosti napet roman iz modernega življenja. Oppenheim je znani angleški romannopisec poznani po čistem svetlu.

Cena 75c

MOŽJE

Spisal Emerson Hugh. (230 strani.) Zanimivo delo, ki bo ugajalo vankem čitatelja. Prevod prav nič ne zmanjša originalnosti.

Cena \$1.50

MED PADARJI IN ZDRAVNIKI

Spisal Janko Kač. (117 strani.) Stajerski rojak Kač ni do svojega štiridesetega leta stopil v javnost. Nato je začel pisati krajše črtice, ki jih vsebuje ta zbirka, nato je pa zaslovel s svojimi romanom "Gruntom."

Cena 85c

NADEŽNA NIKOLAJEVNA

Spisal V. M. Garšin. (112 strani.) Junaki tega romana blodijo in tavajo skoli temo življenja. Vzpenjajo se kvišku, a sredi puta omagajo.

Cena 30c

NA POLJU SLAVE

Spisal HENRIK SIENKIEWICZ. Pisatelj popljuje stajajo zmagajo potjakega kralja Jana Sobieskega nad Turki pri Hotinu in s tem osvobodjenje Poljske. S to zmagajo je bila končana turška sila, pod katero so toliko trpeli tudi slovenski kraji.

Cena \$1.—

OGENJ

Spisal Henry Barbusse. (337 strani.) Pretresljiv opis prizorov iz svetovne vojne. Edinost mojster kakor je Barbusse je mogel napisati tako knjigo.

Cena \$1.—

OTROCI SOLNCA

Spisal IVAN PREGELJ. Poznani slovenski pisatelj, popljuje čudovit svet med žarkostjo južnega solnca in senco hladne severne noči.

Cena \$1.—

BODNIKOVI

Spisal JOSIP STRITAR. Starosta naših pisateljev in pravzaprav oče pravilne slovenščine v tem svojem romani živi in zanimivo popljuje življenje na dečeli.

Cena \$1.75

V ZARJE VIDOVE

Spisal OTON ŽUPANČIČ. Najbolj in se živi slovenski pesnik podaja s to knjigo človeka umotvorov. Pesni so posvečene njegovi seni Ani.

Cena \$1.—

V ROBSTVU

Spisal Ivan Matičič. (255 strani.) Ivan Matičič je eden tistih redkih naših ljudi, ki se posna s mo vojno in njenih grozot ter posledice, ampak niti tudi vse pretresljivo opisati.

Cena \$1.25

ZIMA MED GOZDOVI

Spisal Pavel Keller. V tem romani Keller v svetlih barvah riše dogodke na kmetih in posebnost gozdovih.

Cena \$1.25

KNJIGARNA

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York City

ZADNI VAL

Spisal IVO ŠORI. Poznani slovenski pisatelj nam v tej knjigi podaja zelo zanimive podatke o svojih doživljajih v Ruskem Sultu.

Cena \$1.—

ZNANCI

Spisal RADO MURNIK. Poznani humorist v tej knjigi kaže razne značaje ter kajli-gi sam označuje kot "Povesti in oris."

Cena \$1.25

ZADNJA NA GRMADI

Spisal Franc Jaklič. (208 strani.) Tudi dolga leta Ribičica je imela svoj čarovniški proces. Pisatelj Jaklič je na podlagi zgodovinskih virov dobro opisal preganjanje in kaznovanje "čarovnic" ki so bile sicer povsem nedolžne ženske.

Cena \$1.—

ROMANI

Karol Maya

V PLATNU VEZ

DOLINA SMRTI

63 strani, s slikami. Vsebina: Miss Anna; Derviš; Spletko in zank; Peklč.

\$2.00

SOBOJAR IN KOZAK

502 strani, s slikami. Vsebina: Kozak štivilka deset; Na sled; Ob Baikalnem jezuru; Domov.

\$2.00

BROŠIRANO

PO DEŽELI ŠKIPETARJEV. Brata Alakija; Roča v soteski; Miridit; Ob Vardarju.

\$1.50

Priateljtem leposlovja

Vemo, da naši rojaki kaj radi berejo lepe romane in povesti. Pri tem se odpočijejo od dnevnega dela in imajo tudi duševni užitek.

V zalogi imamo še nekaj spisov najboljših slovenskih in tujih pisateljev. Imena so navedena v tem seznamu.

Pripomniti pa moramo, da je zaloga zelo majhna in bo tudi kmalu pošla, kajti iz starega kraja vsled vojne knjig ni več mogoče dobiti.

Kdor bi tedaj hotel še kako knjigo, oz. bi jo želel prihraniti za razvednilo za zimske večere, naj si jo naroči čimprej, predno zaloga poide.

SPISI JOSIP JURČIČA

I. ZVEZEK: Uvod; Narodne pravljice in pripovedke; Spomini na deda; Jurij Kozjak; Jesenska noč med slovenskimi polharji; Domen; Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobla; Tihotapec; Vrbani Smukova ženitev; Kloterski kolnar; Grad Rojane; Golica.

III. ZVEZEK: Deseti brat; Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Ovet in sad; Hči mestnega sodnika; Kostovska sodba v Višnji gor; Dva brata.

V. ZVEZEK: Sosedov sin; Sin kmetijskega cesarja; Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober; Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida; Pipa tobaka; Moč in pravica; V vojni krajini; Pravda med bratom.

VIII. ZVEZEK: Ivan Brasm Tatenbah; Borila se te; Črtica iz življenja političnega agitatorja; Telečja pečenka; Šest parov klobas; Po tobaku smrdiš; Ženitev iz nevoljivosti; Spomini starega Slovence Andreja Palka.

IX. ZVEZEK: Rokovnjaci; Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je Krompir kradel; Ponarejeni bar; kovel.

X. ZVEZEK: Veronika Desenlika.

Vsak zvezek \$1.50

10 zvezkov ... \$10.—

STRAHOTE

VOJNE

ČASU PRIMERNA KNJIGA
Spisala Berta pl. Suttner
228 strani

Cena 50 centov

GOSPOD iz KONOPIŠTA

Napisal: I. WINDER.

48

Stori je še več: v civilni obleki je hodil k zdravnikom, ki zaradi tega niso spoznali v njem člana cesarske hiše, misleč, da bo tako lažje zvedel resnico. A tudi ti zdravniki, ki jim je zamolčal svoje ime, so pobijali drug drugega in svatovali bolniki, naj živi na kmetih, naj se pelje v Meran, naj se na Dunaju poskusi zdraviti z mlekom, naj se stalno naseli v Dorosu. Besen in vedar olajšan je zapuščal elegante in siromašne ordinacije sobe slavnih in neznanih zdravnikov ter se polagoma vdajal mishi, da bolezen ne more biti nevarna, ker je toliko zdravnikov ki se jim niti bivanje na jugu ne zdi brez-pogojno potrebno.

Preselil se je v svoj dvorec v Beatricini ulici, ki ga je bil posedoval. V tej hiši je hotel mirno počakati zboljšanja, ali poslabšanja svojega položaja in šele na zimo skleniti, kje naj preživi utrujeni letni čas.

Ko je nekaj dni po vvelitvi pred polnočjo stopil v svoj dvorec, sta mu udarila naproti hrup in godba. Vsi prostori so bili živo razsvetljeni. Služabniki, ki jih je nadrl v stopnišče, se niso upali odgovoriti.

Na stopnicah mu je planil naproti brat Oton, ga srmežljivo in hkrati nesrečno poprosil za zamero in s tiho prešerno došlo ključavničar, ki se je niti v zrelih letih ni mogel otrstati, priznal, da je povabil "nekaj dražestnih deklet, največ baletnih zab" da bi si z njimi privoščil vesel večer, in jih, ker bi jim kot rodbinski oče res težko odprl svoj lastni dvorec, kratkoročno privedel v Beatricino ulico, kjer je toliko lepih družabnih prostorov in tujih kotičkov, ki jih nihče ne uporablja. Upa torej, da Franc Ferdinand ne bo hud, kajti najel je "res udovito egiptsko godbo, in za zabavo je kar najbolje preiskljeno."

Franc Ferdinand je hotel dati svoji jezi duška ter zapoditi vso družbo iz hiše a Oton ga je zgrabil za roke in je prosil: "Franci, nikar nam ne kvari veselja. Samo enkrat smo uladili! Boga zahvali, da nisi ubog zakonski mož in rodbinski oče, kakor 'azi'!"

Franc Ferdinand se je dal potolažiti, udeležil se je improvizirane veselice in se še nekako zabaval. Šele pri slovesu ga je spet pograbila jeza, ko mu je Oton priznal, da nima "niti krajcarja denarja", in da mora biti "ljubi bogati bratee tako dober in poravnati ves račun."

Po večer je Oton skoraj vsak večer vodil veselo družbo v palačo. Resni prastari, podnevi tihi kakor cerkev ker se — razen Janacevca, ki je moral kot zaupnik Francie Ferdinanda pogosto potovati v Konopište in Ohlunec — nihče ni upal glasno govoriti so se ponoči izpremenjali v zabavišče polno gledaliških igralk, polsvetkih žensk in lahkomiselcev. Oton, ki je moral spet in spet tolažiti jezo in stud Francie Ferdinanda nad takimi prireditvami izpod pazduhe, je trdil, da teh veselice ne pomenijo zgolj sebi v zabavo, ampak tudi — morda še najbolje — v razvedrilo Francie Ferdinanda, ki je postal strašanski hipohondri in vohče ne zna živeti. Neizumetničena prisrčnost, s katero je Oton objemal ljudomrznega brata, je omreževala slobodnega vohčnega, čeprav je preziral lahkomiselnost in zapravljivost mlajšega, ki je bil ostal velik otrok. "Dobro mi hoče," je mislil Franc Ferdinand; "nikoli mi nič ne zaznamo!" brez nevoščljivosti ni želi vsakršno srečo, vsakršno uspeh iz vzpon."

Osvetlovala nepriljenost, s katero je Oton priznaval strogolednostu, vzrojičevemu bratu svoje nagode in ga prosil za denar, vendar za denar, za "majeno posojilo", ni kvarila razmerja med bratoma posebno ker mlajši zdavnaj ni več igral vloge močnejšega, ampak je brez zavisti priznaval starejšemu prevenco. Mnogokrat je Oton slikal bratu, ki ga je molče poslušal, kako težko si je v zakonskem stanu ohraniti veselje do življenja. Marija Jozefa da je v rila, plemenita, srčno dobra žena. Svojega malopridnega moža ljubi toliko, da mu vse odpusti in prav ta ljubezen in dobrotja je prekleto težko breme. Vsak večer ostane doma, dokler ona ne zaspi, držeč ga za roko. Tedej je previdno izvije roko, po pristaj zapusti njeno spalnico in se splazi iz hiše.

"Gle, Franci," je vzdihoval, "niti štiri in dvajset ur še nisem bil svoboden človek. Najprej so me imeli odgojitelji na verigi, takoj nato so me pa pognali v ta zakon. Niti misliti si ne moreš, kakšen revež sem."

Cep rav ta obtožba ni bila povsem resno mišljena — Oton si je že od nekdaj jemal vsakršno prostost in nikoli ga ni bilo moči ubrotiti — je Franc Ferdinand vendar slutil, da razposajeni brat nikakor ni tako srečen, kot je videti. Po norih nočeh so njegove oči mnogokrat razodevale prenasico, stud do sveta in gol obup.

Svetu je pa kazal svoj najsvetlejši smehljaj. Častihlepno se je potezal za slavo, da je "lepi nadvojvoda," "lepi Oton" ki ga žene in dekleta obožujejo, zakonski možje pa trepečejo pred njim. Po opoja noči, ki se je končala z mačkom, je sicer marsikaj čutil, da je jalov in brezkoristen človek, a vendar bi bil brez pomiselnja pobil na tla vsakogar, kdor bi mu bil rekel, da je to razuzdano življenje, to zapravljanje in poganjanje, to brezmišelnost življenja nezaslužena prednost. Niti sanjalo se mu ni, da bi bilo na milijone ljudi povsod na svetu srečnih, če bi bili imeli marsikromnejše ostanke z njegove mize, in da je bil svet poln obupancev, ki so stradali, nesrečnežev, ki so brez strehe spali pod mostovi vlemesta v smrdljivih podzemeljskih kanalih.

"Lepe nadvojvoda" ni bil nič slabši od drugih "visokih gospodov," ki so si manj-prostodušno jemali preobilni delež z mize življenja. Nič slabši ni bil od skupnih nadvojvodov in veleposelnikov ki so vsako revno ženko, če je v gozdu potihala kočček drv, ogradili in dali zapreti, bil je celo manj nevaren od diplomatov, generalov in tovarnarjev za strelivo, ki so v vseh deželah pripravljali vojno.

Po krasnih ulicah lepega mesta Dunaja so pohajkovali nadvojvode, v separejih Šacherjevga hotela so se gostili, pili in se veselili življenja, jesen je bila lepa in solčna, svet je kazal miroljubno in srečno obraz. Siromakov, ki niso imeli ničesar jesti, tod ni bilo videti, brezdomci so živeli skriti v podzemeljskih kanalih, povsod se videl samo zadovoljne in srečne ljudi.

(Nadaljevanje prihodnjaj.)

General Weygand

Nekega junjskega dne leta 1882, je nastala v liceu imenovanem "Louis le Grand" prava pravcata revolucija. Kaj se je zgodilo? Dijake Weyganda, temperamentnega mladeniča, vedno pripravljenega na bitke z blazinami, so hoteli profesorji prisiliti, da bi se vpisali na učiteljske. Povod za splošni upor je bil tu. Štiriindvajset ur so dijaki vzdržali na svojih položajih, dokler jih ni razgnalo na pomoč poklicano vojsko. Dasi so bili vsi glavni krivci kaznovani, je mladi Weygand par mesecev pozneje z obzirnim uspehom napravil maturo.

Leta 1883 je bil sprejet v vojaško šolo v Saint Cyr. Bil je že tedaj poln energije, dober matematik, ki si je navzlic izrednemu zanimanju za znanost izbral vojaški poklic. Podpomočnik pri dragoncih v Chanteburyju, poročnik v St. Etienne in Lanevilleu, se ni vdal lahkotnemu garnizijskemu življenju, ki zamori marsikatero mlajšega častnika. Leta 1896 je završil tečaj v Saumuru bil je prvi in imenovan je bil za kapetana. Kot komandant eskadrona je bil imenovan za inštruktorja v jahaški šoli. Znanje so njegove študije o konjenici, v katerih je trdil, da navale avtomobilu, ki se je tedaj pojavljalo, konjenice ne bo propadla. Postal je poveljnik edine in vrata v "Ecole de guerre", so mu bila na stežaj odprta. Toda žel je mimo njih, rekoč: "Biti hočem tam, ko homo vidi Alzacijo in Loreno."

Leta 1913 je bil Weygand odložen Centru vojaških ved. Proti koncu istega leta je bil poklican k generalu Joffreu, ki je bil tedaj podpredsednik višjega vojnega sveta. "Sijajni prijatelj, povedal so mi, da ste popolnoma uspešni. Če boste tako nadaljevali, boste prišli še daleč." Kratko in jedrnat, da Joffre si ga je zapomnil ter ga je vzel s seboj v Rusijo, ko je bil z vojaško misijo poslan na večke manevre carske armade.

Do 26. avgusta 1914 je bil polkovnik in se je kot tak med prvimi udeležil bojev pri Morhangu. Foch ga je dal med topovskim ognjem pozvati k sebi ter ga imenoval za šefa svojega generalnega štaba. Od tega trenutka se Foch in Weygand nista več ločila, dasi kavalarija Fochu niso bili preveč pri sreju, povzela pa Weygand ni imel niti visoke vojne šole, čemu se je Foch nad vse čudil, saj je bil on v njej eden njenih največjih mojstrov. Pri merjanju Focha z Weygandom: Foch je imel svojo lastno vedo, intuicijo, vero, recimo, mistiko. Vedno nervozen in vedno v zaletu, je mešal ogenj s tehniko, kletvice z argumenti. Weygand je mirnejši, nervoznej, njegova vera se naslanja

na podatke. Njegovo zaupanje je sad premišljanja in zagotovil, ki mu jih nudi realnost. Weygand ima vedno zaupanje, ker ima vedno kak načrt, ki se spreminja, preobrača, obrača ter se prilagodi najrazličnejšim prilikam. Foch ni bil nikdar poražen, ker nikdar ni verjel v poraz. Weygand nikoli ne obupa, ker brezup nima načrta. Ta dva temperamenta, tako različna, sta se sprva kresala potem spravila ter se končno zliła. Najboljši sad tega sodelovanja pa je bilo čuvanje tajnosti. "Nobene in indiscretioni," je bila maksima obeh vojskovodij. Skrivnostnost in tajnost sta tudi danes poglaviti lastnosti Weyganda.

Dne 11. novembra 1918 ga je Foch počastil s tem, da mu je pred nemškimi posilniki dal izbrati vojaški poklic. Podpomočnik pri dragoncih v Chanteburyju, poročnik v St. Etienne in Lanevilleu, se ni vdal lahkotnemu garnizijskemu življenju, ki zamori marsikatero mlajšega častnika. Leta 1896 je završil tečaj v Saumuru bil je prvi in imenovan je bil za kapetana. Kot komandant eskadrona je bil imenovan za inštruktorja v jahaški šoli. Znanje so njegove študije o konjenici, v katerih je trdil, da navale avtomobilu, ki se je tedaj pojavljalo, konjenice ne bo propadla. Postal je poveljnik edine in vrata v "Ecole de guerre", so mu bila na stežaj odprta. Toda žel je mimo njih, rekoč: "Biti hočem tam, ko homo vidi Alzacijo in Loreno."

Weygandova slava pa se z vojno še ni končala. Iz Varšave, kjer je Poljakom izbojeval zmag nad holjeviki, je odhajal do pasu pokrit z rožami. V aprilu 1923 je bila v nevarnosti sirijsko-turška meja. Poincare je naprosil Focha, naj mu da na razpolago Weyganda, katerega je poslal za poveljnika in visokega komisarja Levanta. Takoj po svojem prihodu v Beirut je dal pobesiti partucator razbojnikov, kar je imelo naravnost čudovit učinek: vse se je vrnilo k redni miru in potreben je bil en sam obisk sirijsko-turške meje ter par dnevni povelji, da so tudi na turški strani razumeli, da imajo opravka s človekom, ki ve, kaj hoče. Prej večno nemirne Beduine je tako navezali nase, da ti je bilo treba v puščavi le omeniti, da si Weygandov prijatelj, in tvoja varnost je bila zagotovljena. Bil jim je kakor kralj, in h kateremu so trumoma hodili po nasvete.

Aprila 1924 je bil imenovan za direktorja šole Visokih vojaških znanosti. Ko je odhajal iz Beiruta, so ga domačini odnesli iz avtomobila ter ga na ramah prinesli v luko. Leta 1930 je bil šef generalnega štaba, leta 1931 pa vrhovni poveljnik armade. Starostna meja in politične intrige so ga za kratak čas odstranile, in podoba je bila, da se bo njegovo ime izgovarjalo le še v zvezi z zgodovino. 19. maja 1932 ga je Jules Cambon s temile besedami sprejel v francosko Akademijo: "Vi ste eden tistih, katerih republika nikoli ne bo nehala klicati." Vojni val je Weyganda res spet pripeljal v prve vrste ter mu zaupal najbolj delikatni nevarni del francoskega imperija, Levant. Toda v Franciji se je že odigrala tragedija. V zadnjih vzdihih, ko je bilo že prepozno, so ga

IŠČEMO ZASTOPNIKE

NAJBOLJŠA TVRDKA SVOJE VRSTE, KI POSLUJE V METROPOLSKEM OKROŽJU NEW YORKA IN V SEVERNEM DELU DRŽAVE NEW JERSEY, ŽELI VZETI V SLUŽBO VEČ SLOVANSKO GOVOREČIH MOŽ IN ŽENA. SICER JE PRODAJALNA SPOSOBNOST PRIPOROČLJIVA, PA NE NEOBHODNO POTREBNA, KAJTI V TEM BOSTE POLNOMA POUČENI. NATO BOSTE DELALI Z VEŠČIM URADNIKOM, ČEGAR NALOGA JE VPELJATI VAS NA TO POLJE TER VAM PRESKRBE TI PRILIKOST ZA PRVE PRODAJE. NE VPRAŠAJTE, AKO NIMATE AVTOMOBILA, V POKUŠNJE VSI ODGOVORI BODO STROGO ZAUPNI. PIŠITE NA: C. H. c. of GLAS NARODA, 216 W. 18th STREET, NEW YORK CITY. — Adv. — 7x

pošklicali domov ter ga imenovali za generalissima. Z obupnimi napori je skušal rešiti vsaj ono, čemur je on prinesel tako ogromen delež: francoski prestiž. Rešil je prestiž, in rešil je čast ter se takoj odpravil na novo delo v Afriko, kjer budi vero v veliko Francijo, ter v moč francoskega duha.

BARKA IN BENGHAZI.

Iz Tobruka, vojnega pristanišča, je 70 milj preko puščavskega pogrja Akaba, do vzhodnega rodovitnega deča pokrajine Barke. Arabci imenujejo ta predel Zeleno pogorje.

Proti jugu prehaja Barke v Libijsko puščavo s peščenimi šipinami. Dočim se severni del zaradi rdečice ilovice imenuje Rdeča Barke, pravijo puščavskemu delu Bela Barke. Vasi je v Rdeči Barci mnoga, in zemlja je dobro obdelana. Domačini so peštra zmes Fenicijev, Grkov, Rimljanov, in Egipčanov. Kasnejši priliv Arabcev je prevladal popolnoma in danes vsi domačini govorijo arabski in so muslimanske vere.

Italijanska oblast in uprava

KOLIKO STANE VOJNA

Nadaljevanje s 3. strani.

ga leta 3 milijarde 659 milijonov, za opretno 3 milijarde 650 milijonov, ker je treba računati s tem, da se mora vojak v teku enega leta dočela na novo obleči in opremiti z novo bojno opremo. Za prehrano konj in živine je potrebna v enem letu milijarda din. Za obnovo izrabljenega in izgubljenega vojnega materiala pa 4 in pol milijarde din. Skupaj 12 milijard in 800 milijonov din ali okroglo 13 milijard din.

Stroške za porabljeni municijo in pogonski material je danes sploh težko predvidevati. Znani so nam samo podatki iz svetovne vojne, ko je porabila na primer nemška vojska 300 milijonov topovskih streliv Francija okoli 300 milijonov in Anglija 170 milijonov. V Franciji je izstrelila francoska artilerija v roku 14 dni na flanderskem bojišču 3 milijona streliv srednjega in milijon težkega kalibra. Ta municija je stala okoli 8 in pol milijarde din.

O stroških letalskih napadov sploh nimamo podatkov, ker v svetovni vojni niso še poznali množinskih operacij z bombniki kot jih doživljamo takom sedanje vojne. Po nemških podatkih, da zmečejo nemški letalci pri svojih napadih nad Anglijo dnevno do 800.000 kg bomb, pa je mogoče izračunati, da stanejo te bombe 64 milijonov din. K temu je treba še prišteti stroške za pogonski material in izgubljena letala prve linije.

VDANOSTNA PRISEGA AMER. ZASTAVI

Predsednik zveznega najvišje ga sodišča Harlan Fiske Stone po radio prisega vdanost do zastave Združenih držav.

ima svojo središče v Benghaziju. Okolica tega mesta ni bogve kako rodovita, ker so tla prenasočena s soljo. Nad nizki mi hišami Benghazija kraljuje na griču stara trdnjava, ki je bila v turških časih sedež oblastev in posadke. Pristanišče, ki ga zanaša pesek, je obkroženo z velikimi pregradami, ki se še vedno ojačujejo. Mesto je dobilo svoje ime po glasovitem muslimanskem svetniku Bengaziju, ki je tu pokopan.

Od Tobruka 150 milj proti zapadu leži mesto Derna, ki ima preko 10.000 italijanskih naseljenčev. Še 160 milj proti zapadu od Derna leži Barke, po kateri je ves polotok dobil svoje ime. Barke leži v globoki, 30 milj dolgi in 12 milj široki dolini. Ustanovili so jo grški naseljeneci leta 551 pred našim štetjem. V kasnejših nemirnih časih pa je mesto bolj in bolj propadalo in prebivalstvo se je preselilo v bližnjo pokrajino Merdz. Italijanska vlada je obnovila mesto Barke ter jo zvezala s 100 milj dolgo železnico z Bengazijem.

Barke je imela svoje posebno pristanišče Ptolemais, današnje Tolmeito, oddaljeno kakih 30 milj v severozapadni smeri. V tem mestu in v okolici Barke je deloval znameniti škof Sinezij. Rodil se je na veleposestvu svojih staršev v okolici Barke l. 373. V Aleks-

andriji je poslušal filozofske nauke pri zadnji paganski profesorici filozofije Hipatiji. Po študijah se je vrnil domov ter se popolnoma posvetil knjižni lovu in gospodarstvu. V tridesetem letu je še enkrat posetil Aleksandrijo ter se tam poročil s svojo ljubezno iz dijaških časov. Močno se je zanimal za javne posle mesta in hvaležni meščani so ga izvolili za svojega škofa. Sinezij pa dolgo ni hotel prevzeti škofovske časti, ker se ni hotel odpovedati posestvu, knjigam in ženi, ki jo je iskreno ljubil.

Aleksandrijski patriarh Teofil pa je Sinezija na vsak način hotel imeti za škofa, zato je sprejel njegove pogoje ter ga posvetil. Kot škof se je Sinezij izvrstno obnesel. Vdih je časte obrambne vojne proti puščavskim razbojnikom, zlasti pa je posvetil svoje moči borbi proti prefektu, ki ni bil niti pagan niti kristjan, ter je kršil državne in cerkvene zakone, kjer se je le dalo. Bil je tudi v prijateljskih stikih s sv. Avgustinom.

Iz Tobruka je do najbližje železniške postaje v Barci 310 milj. Po vsem okrožju drži asfaltirana cesta do egiptске meje.

ADVERTISE IN
"GLAS NARODA"

Nove knjige slovenskih pisateljev

L. Mrzel: BOG V TRBOVLJAH

Zbirka pripovedk iz našega največjega premogovnega okrožja — Trbovelj. Knjiga obsega 120 strani, je trdo vezana ter vsebuje 20 originalnih lesorezov Maksima Sedeža.

Cena — \$2.—

CRNA VOJNA (Spisal D. Ravljen)

Originalno delo enega mlajših slovenskih pisateljev, ki snov svetovne vojne vpo-vsem novi obliki spretno obdeluje. — Trdo vezano, 120 strani.

Cena — 75c

Naročite pri:

KNJICARNI "GLAS NARODA"

216 W. 18th Street

New York City

Lepa knjiga je kulturna poslanika; odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji srce... (Finšgar)

ŽIVI VIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsen pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v trinaestih dolgih poglavjih opisanih trinaest rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne. Knjiga je verno zrcalo našega življenja in trpljenja, in kdor jo prebere bo vedel o Slovencih več kot mu more nuditi katerikoli naše zgodovinsko delo.

DED —

je ZEMELJO otrlel, zoral

OČE —

je bil posejal in gledal bujno njeno rast

SIN —

je zoral med težkim klanjem

VNUK —

se je dvignil proti besu novega časa

13 POGAVLJEV — 413 STRANI

V PLATNU VEZANO

Cena \$2. Polnina plačana

Avtor knjige je IVAN MATIČIČ, ki je spisal splošno znano knjigo — NA KRVAH POLJANAH

KNJIGARNA "Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.